

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

References

1. Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the council. 13.06.2024. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401689
2. Smoliak Y., Kholodnytska A. Artificial intelligence in enterprise management: transformation of the role of the manager in industry 4.0. *Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management*, 2024. № 11. P. 1-8. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-11-04-12>
3. Chen Y., Jin S. Artificial Intelligence and Carbon Emissions in Manufacturing Firms: The Moderating Role of Green Innovation. *Processes*, 2023. № 11(9). P. 1-17. DOI: <https://doi.org/10.3390/pr11092705>
4. Javaid M., Haleem A., Singh R.P., Suman R. Artificial intelligence applications for industry 4.0: a literature-based study. *Journal of Industrial Integration and Management*, 2022. № 7(1). P. 83–111. DOI: <https://doi.org/10.1142/S2424862221300040>
5. Jovanović M., Campbell M. Generative Artificial Intelligence: trends and prospects. *Computer*, 2022. № 55 (10). P. 107-112. DOI: <https://doi.org/10.1109/MC.2022.3192720>.

УДК: 316.42:005.35:504.03

Чижевська М.Б., к.е.н., доцент

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

Кушніренко О.М., д.е.н., доцент; Романовська Н.І., к.е.н, доцент
*Державна установа «Інститут економіки та прогнозування
Національної академії наук України» (м. Київ, Україна)*

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД

В умовах динамічних глобальних змін та зростаючих викликів сучасності, таких як зміна клімату, економічна нестабільність, міграційні кризи та соціальна нерівність, соціальна відповідальність набуває статусу невід'ємної складової сучасних стратегій розвитку як на рівні окремих організацій, так і суспільства в цілому. Концепція сталого розвитку, запропонована Організацією Об'єднаних Націй [3], підкреслює необхідність досягнення балансу між економічним зростанням, соціальним благополуччям та збереженням довкілля, а соціальна відповідальність виступає ключовим інструментом для реалізації цього балансу. Це підхід, що охоплює не лише етичні аспекти, але й стратегічну необхідність для довгострокової стійкості та розвитку.

Міждисциплінарний підхід до вивчення соціальної відповідальності об'єднує дослідження в галузі економіки, соціології, філософії, права, управління та екології. Економічна складова розглядає соціальну відповідальність як каталізатор підвищення довіри до бізнесу, залучення інвестицій, покращення інвестиційного клімату та мінімізації ризиків. Завдяки цьому компанії можуть не лише покращувати свою репутацію, а й досягати стійкіших фінансових результатів [1]. Соціологічний вимір акцентує увагу на формуванні цінностей, корпоративної культури та етичних норм поведінки, які є фундаментальними для побудови відповідального суспільства. Соціальна відповідальність тут розглядається як фактор, що сприяє гармонізації відносин між різними соціальними групами. Філософське осмислення розглядає соціальну відповідальність як моральне зобов'язання особистості та інституцій перед суспільством, що базується на принципах справедливості та гуманізму. Цей аспект підкреслює глибинні етичні засади відповідальної поведінки [2]. Правові аспекти регулюють механізми реалізації соціальної відповідальності, забезпечуючи захист прав та інтересів всіх зацікавлених сторін. Управлінська складова фокусується на розробці та

впровадженні ефективних стратегій і програм соціальної відповідальності на різних рівнях. Екологічна компонента, в свою чергу, актуалізує необхідність збереження природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки для теперішніх і майбутніх поколінь. Це включає відповідальне споживання, мінімізацію відходів та використання відновлюваних джерел енергії.

Соціальна відповідальність знаходить своє практичне втілення у діяльності різних секторів. У бізнесі корпоративна соціальна відповідальність проявляється через низку ініціатив: впровадження екологічно чистих технологій, реалізацію соціальних програм для працівників та громад, забезпечення прозорості управління, а також відповідальне ставлення до споживачів та постачальників. Застосування ESG-показників (Environmental, Social, Governance) стає глобальним трендом, що відображає комплексний підхід до оцінки стійкості та відповідальності компаній. В державному управлінні соціальна відповідальність реалізується через розробку та впровадження політик доброчесності, забезпечення захисту прав людини, сприяння інклюзії та активну підтримку вразливих груп населення. Це створює умови для справедливого та рівноправного доступу до суспільних благ. Громадський сектор виступає потужним ініціатором соціальних змін, мобілізуючи спільноти, формуючи громадську думку та здійснюючи контроль за дотриманням принципів соціальної відповідальності. Міжнародний досвід демонструє ефективність інтеграції принципів соціальної відповідальності у стратегічне планування. Стандарти ISO 26000:2010 «Настанови щодо соціальної відповідальності» [4] та ініціатива Глобального договору ООН [5] є прикладами успішних рамкових документів, що забезпечують системний підхід до впровадження соціальної відповідальності. Ці міжнародні ініціативи сприяють уніфікації підходів та обміну кращими практиками.

В Україні, незважаючи на певні успіхи у розвитку окремих аспектів соціальної відповідальності, все ще існує значна потреба у системному формуванні та поширенні культури соціальної відповідальності на всіх рівнях: від державних інституцій та бізнесу до громадського суспільства та кожного громадянина. Це вимагає посилення освітніх програм, стимулювання бізнесу до впровадження корпоративної соціальної відповідальності та розвитку механізмів державного регулювання, що заохочуватимуть відповідальну поведінку.

Таким чином, соціальна відповідальність виступає не лише етичним імперативом, а й стратегічною необхідністю у контексті досягнення Цілей сталого розвитку. Вона вимагає комплексного, міждисциплінарного підходу та активної, скоординованої участі всіх соціальних акторів: держави, бізнесу, громадського сектору та громадянського суспільства. Ефективна реалізація принципів соціальної відповідальності сприятиме не лише економічному зростанню, але й значному підвищенню якості життя, зміцненню соціальної єдності, зменшенню нерівності та збереженню довкілля для майбутніх поколінь. Лише через системне впровадження та підтримку цих принципів можна забезпечити стабільний, збалансований та справедливий розвиток суспільства.

Список використаних джерел:

1. Бех, В.П. Соціальна відповідальність: ціннісний вимір. К.: Логос, 2020. 288 с.
2. Гриценко, А.А. Корпоративна соціальна відповідальність: концепції, підходи, практика. К.: НАДУ, 2018. 212 с.
3. Декларація тисячоліття ООН і Цілі сталого розвитку 2030. URL: <https://sdgs.un.org/goals>
4. ISO 26000:2010. Guidance on social responsibility. – International Organization for Standardization, 2010. URL: <https://www.iso.org/standard/42546.html>
5. UN Global Compact. What is CSR? URL: <https://www.unglobalcompact.org>